

F o n o g r a m
pre

Povereníctvo vnútra-VII.odbor

Dňa 2.III.1948 usporiadal okresný akčný výbor vo Svidníku manifestačné shromaždenie za účasti predstaviteľov KSS a býv.ukrajinsko-ruskej sekcie DS.Rečníci informovali obyvateľstvo o súčasnej politickej situácii a o splynutí ukrajinsko-ruskej sekcie DS a KSS.

Ako rečníci vystúpili:predseda ONV vo svidníku Petrík,

člen SNR a gen.tajomník UNRP Dr Rohaľ,

býv.obl.tajomník ukrajinsko-ruskej sekcie DS Bobák,

býv.predseda Okr.org.ukrajinsko-rúskej sekcie DS vo Svidníku Kudla,

Ilja Kačur,gr.kat.farár z Mirošova a člen SNR Bogdanov.

Prejavy rečníkov znely v duchu pokrokovom a za vládu K.Gottwalda. Boly vyzdvihovalé historické momenty národného soslupenia sa ukrajinsko ruského obyvateľstva okolo UNRP a politického sjednotenia sa okolo KSS.

Prejavy boly s pozornosťou za účasti asi 700-800 osôb vypočuté.

Dnešného dňaONV v Bardejove usporiada celookresné manifestačné shromaždenie ktorého priebeh má mať slávnostný ráz a kde taktiež prehovorí jednotliví rečníci o súčasných pomeroch.Dr.Rohaľ,člen SNR, hovorí o celoštátnej politickej situácii,Dr.Kornel Michalič,predseda OSK hovorí manifestačný prejav,Ján Radačovský hovorí za odbojové složky a Štefan Kmec za JSSR.

Na deň 4.III.1948 okresné vedenie KSS a okresné vedenie býv.DS v Giraltovciach programujú konať verejnú schôdzu,s programom oboznámiť verejnosť s terajšou politickou situáciou a svojim postojom k ďalšej spoločnej práci v záujme konsolidácie a poriadku.Prehovoriť majú okresní predstavitelia vyššie menovaných složiek.

Celková situácia v oblasti je kludná.

Dnes,t.j.3.III.1948 bola v Prešove zachytená zpráva,že v Košiciach poslednej noci boly rozhodené letáky s heslom:"Visza Kassa".Zprávu som nechal preveriť.

doslova dňa 3.3.48 nr 013 15 hor

Poslanci a funkcionári ukrajinsko-ruskej sekcie DS už dlhšiu dobu nesúhlasili s politikou vedenia Demokratickej strany, ktorá koniec koncov pri jej uskutočňovaní znamenala ohroženie našej národnej existencie.

Túto svoju nespokojnosť prejavovali viackrát, ale bezvýsledne. Posledné politické udalosti, ktoré vážne ohrozili ľudovo-demokratické zriadenie nášho štátu, sme v zárodku odmietli a pridali sme sa nekompromisne za pokrokovú vládu Klementa Gottwalda, očistenú od reakčných živlov.

Keďže DS de facto prestala jestvovať a súc z minulosti presvedčení, že jedine nová Gottwaldova vláda povedie štát v duchu pokrokovom a slavjanskom a preto veríme a sme presvedčení, že bude plne hájiť záujmy i nášho ľudu, ktorého sme tiež zástupcami, považujeme za logické pokračovanie našej doter. politiky v tom smysle, že po dôkladnom uvažení nášho počinenia a so súhlasom vedenia našej sekcie rozpúšťame ukrajinsko-ruskú sekciu DS a zatavujeme vydávanie jej oficiálneho organa "Demokratickej Golos".

Sme presvedčení, že nová vláda Kl. Gottwalda zabezpečuje nielen naše národné, politické a hospodárske práva, ale tiež je garanciou i nezávislosti a celistvosti našej ČSR.

V dôsledku uvedených okolností upravujeme naše členstvo, aby samo rozhodlo pre ďalšiu svoju politickú príslušnosť, avšak v záujme chránenia národných a soc. práv nášho ľudu doporučujeme, aby sa soslúčil vokol Ukrajinskej národ. rady Prjaševšiny, ako vrcholnej národnej inštitúcie a vokol Komunistickej strany, ktorá jedine môže zabezpečiť našu národnú existenciu.

Každý býv. člen našej sekcie, ako každý funkcionár môže byť istý, že keď bude nasledovať našú výzvu a podpori novú vládu Kl. Gottwalda bude môcť plne uplatniť svoje schopnosti a sily v budovateľskej práci novej ľudovo-demokratickej vlády.

Nech žije večné priateľstvo slavjanských národov!

Nech žije prezident Dr. Beneš!

Nech žije nová ľudovo-demokratická vláda K. Gottwalda!

Nech žije UNRP!

Nech žije politická jednota ukrajinsko-ruského ľudu!

Ako sme už oznámili, v dopoludňajších hodinách, bol utvorený akčný výbor NF v Prešove, v zasadacej sieni MNV. Akčný výbor svolal verejné shromaždenie na 15 hod. občanov mesta Prešova a pridružených obcí, aby bola objasnená politická situácia vzniklá následkom vládnej krízy. Prešov podobné shromaždenie dávno nevidel. Už pred 15 hod. veľká dvorana Čierneho orla bola preplnená so všetkými príslušnými miestnosťami, preplnené bolo veľké priestranstvo pred dvoranou, ba i na ulici stály stovky ľudí, aby načúvaly priebehu shromaždenia.

Manifestačné shromaždenie bolo otvorené státnou hymnou, ktorú zahrála hudba solivarských robotníkov. Verejné shromaždenie otvoril František Kozlovský, riaditeľ školy vo Veľkom Šariši a člen rady ONV za DS. Vo svojej zahajovacej reči vysvetlil úlohu akčného výboru: podporiť vládu v jej úsilí o uskutočnenie vládneho programu.

Slávnostnú reč mal predseša akčného výboru člen SNR za KSS Arnošt Pšenička. Vo svojej reči vysvetlil príčinu vládnej krízy a poukázal na protiludové zámery odstúpivších ministrov. Títo ministri nechceli plniť vládny program a svojou demisiou sledovali cieľ odstrániť výdobytky našej národnej revolúcie a nastoliť staré poriadky. Svojimi útokmi na NB chceli mať voľné pole v ČSR pre špionov, sabotérov, záškodníkov a šmelinárov. Reakcia sa však prerátala. V našej republike môžu a budú vládnuť iba pokrokové sily a nikdy nie agenti domácej a zahraničnej reakcie.

V závere svojho referátu za nadšeného súhlasu shromaždenia rečník vyhlásil, že ministerský predseda Klement Gotvald má zostaviť vládu s pokrokových a demokratických síl ČSR, ktoré budú zárukou, že veľký budovateľský program vlády budú plniť.

Nasledoval ďalší člen akčného výboru Štefan Dudáš, člen rady MNV za DS, ktorý povedal toto:

Som demokrat a demokratom zostanem. Hovorím tu v mene svojom a v mene tých demokratov, ktorí sú za jednotnú republiku československú, v ktorej má rovnaké práva Čech i Slovák, robotník, roľník, živnostník a inteligent. Som rozhodne proti každému, nech je to

Všetkým Miestnym národným výborom
a občanom v okrese

Giraltovce.

Okresné vedenie KSS a okresné vedenie bývalej DS v
Giraltovciach na spoločnej schôdzke konanej dňa 2. marca 1948 rozhodlo
sa zvolať na deň 4. marca 1948 o 10. hod. do Kultúrneho domu

Verejnú schôdzu

na ktorej tak vedenie KSS ako vedenie bývalej DS oboznámi verejnosť
z terajšou politickou situáciou a ich postojom ku ďalšej spoločnej
práci.

Prosíme, preto MNV, aby na túto spoločnú schôdzu vyslaly
čím väčší počet občanov.

Robíme túto schôdzu v záujme konsolidácie a poriadku
v okrese.

Za okr. vedenie KSS:

Ján Girmala, v. r.

Havrilco v. r.

Julius Imre v. r.

Slávik, v. r.

Za bývalé okr. vedenie DS:

E. Andráško v. r. ✓

Ján Valko v. r. ✓

Katuščák v. r. ✓

Dzuriš v. r. ✓